

Publiczne Gimnazjum Nr 5
w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Jarosławiu

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

umiejętności i wiadomości

z geografii

Kryteria oceniania

- ocenie podlegają wiadomości i umiejętności określone wynikowym programem nauczania opracowanym na podstawie szkolnego programu nauczania z geografii,
- przy ustalaniu oceny nauczyciel wykorzystuje wymogi programowe obejmujące poziomy wymagań: podstawowy, rozszerzający, dopełniający, i wykraczający,
- przy ocenianiu obowiązuje zasada hierarchiczna – tzn. spełnienie wyższych wymagań uwarunkowane jest spełnieniem wymagań niższych,
- stosuje się sześciostopniową skalę ocen, od 1 do 6 (1 – niedostateczny, 2 – dopuszczający, 3 – dostateczny, 4 – dobry, 5 – bardzo dobry, 6 – celujący), dopuszczane są znaki + i – oraz ocena 0 (nieprzystąpienie do sprawdzianu, kartkówki, brak obowiązkowego ćwiczenia, itp.).
- Przy klasyfikacji śródrocznej i rocznej największe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, następnie z odpowiedzi oraz z pozostałych form pracy ucznia.

Katalog wiedzy i umiejętności wg poziomów nauczania

PODSTAWOWE:

- posługiwanie się ze zrozumieniem terminologią naukową,
- odczytywanie danych kartograficznych i statystycznych,
- lokalizowanie miejsc na powierzchni Ziemi i orientowanie się w ich wzajemnym położeniu za pomocą map,
- dostrzeganie związków między życiem gospodarczym, a położeniem geograficznym,
- gromadzenie informacji przydatnych do opisu i oceny faktów, posługiwanie się podręcznikiem, atlasem, rocznikiem statystycznym,
- czytanie ze zrozumieniem treści zawartych na mapie, w wykresie, próba interpretacji, proste objaśnianie pojęć,
- wykonywanie prostych poleceń, ćwiczeń i zadań,
- odróżnianie geografii lokalnej od ogólnej.

Ocena dostateczna – uczeń spełnia większość wymogów poziomu podstawowego.

Ocena dopuszczająca – uczeń opanował przynajmniej 50 % wiedzy i umiejętności z danego zakresu treści, określonych w wymaganiach na poziomie podstawowym.

Ocena niedostateczna - uczeń nie opanował przynajmniej 50 % wiedzy i umiejętności z poziomu podstawowego.

ROZSZERZAJĄCE:

- gromadzenie, wartościowanie, porządkowanie wiedzy geograficznej pochodzącej z różnych źródeł,
- próby integracji wiedzy zawartej w różnych źródłach, wyciąganie wniosków z otrzymanych informacji,
- rozumienie związków między różnymi dziedzinami życia społecznego i gospodarczego,
- samodzielne rozwiązywanie zadań,

- posługiwanie się poprawnym językiem i stosowanie terminologii geograficznej,
- przedstawianie wyników swojej pracy na forum klasy,
- formułowanie wypowiedzi indywidualnej lub zbiorowej,

Ocena dobra - uczeń spełnia wymogi poziomu podstawowego i rozszerzającego.

DOPELNIAJĄCE:

- wykorzystywanie wiedzy geograficznej w celu interpretowania i analizowania aktualnych zjawisk, zdarzeń i procesów, zachodzących w przestrzeni geograficznej,
- analizowanie i prezentowanie wiedzy geograficznej pochodzącej z różnych źródeł,
- porównywanie analogicznych zjawisk w różnych krajach,
- dostrzeganie związków między teraźniejszością, a przeszłością,
- przeprowadzenie analizy porównawczej danych i źródeł,
- umiejętność dyskusji,
- rozwiązywanie zadań o treści geograficznej i charakterze problemowym,
- przewidywanie zmian w przyrodzie i w działaniach ludzi na podstawie uzyskanych informacji.

Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymogi niższych poziomów oraz poziomu dopełniającego.

WYKRACZAJĄCE:

- wiedza i umiejętności ucznia wykraczają poza program nauczania,
- udział w konkursach i olimpiadach tematycznie związanych z geografją.

Ocena celująca – uczeń spełnia wymogi niższych poziomów oraz poziomu wykraczającego.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

- **Odp.** - samodzielna odpowiedź ustna na lekcjach (z zakresu 3 ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych ilość lekcji jest większa). Ocena wpisywana cyfrą lub jako ocena częściowa (+ lub -). Cztery oceny częściowe to ocena wpisywana cyfrą (++++ to 5, +++- to 4, +++- to 3, +--- to 2 i ---- to 1).
- **S** – sprawdzian sumaryczny lub test (zapowiedziany z minimum tygodniowym wyprzedzeniem). Ocena wpisywana jest cyfrą.
- **Akt.** – aktywność na zajęciach. Ocena wpisywana cyfrą lub jako ocena częściowa.
- **mP** (mAm, mE, i in.) – ocena ze znajomości mapy (Polski, Ameryk, Europy, innych). Ocena wpisywana cyfrą lub jako ocena częściowa.
- **Opr.** – opracowania na wskazany temat. Ocenia się opracowanie tematu i jego zaprezentowanie. Formy opracowań: referaty, prezentacje multimedialne, postery, port folio i inne. Jeżeli uczeń nie odda pracy obowiązkowej otrzymuje ocenę niedostateczną. Ocena wpisywana jest cyfrą lub jako ocena częściowa.
- **Zad.** – zadania domowe. Ocenie podlega samodzielność oraz estetyka pracy, jeżeli zadanie wykonano samodzielnie choć źle, uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej. Ocena wpisywana jest cyfrą lub jako ocena częściowa.
- **NP** – nieprzygotowanie. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (jedno w semestrze, gdy w tygodniu jest jedna godzina geografii, dwa, gdy w tygodniu są dwie godziny geografii).

Nieprzygotowanie nie zwalnia od przygotowania na lekcje powtórzeniowe oraz sprawdziany.

Nie obowiązuje w styczniu i czerwcu.

Każdy uczeń może także otrzymać ocenę za wykonanie zadań i innych prac nadobowiązkowych (przygotowanie i udział w konkursie, przygotowanie materiałów wykraczających poza temat zajęć, itp.).

Możliwości poprawy ocen

- za sprawdzian – do 2 tygodni po otrzymaniu ocenionej pracy. Ocenę niedostateczną poprawia się obowiązkowo (gdy uczeń nie przystąpi do poprawy otrzymuje kolejną ocenę niedostateczną). W przypadku, gdy uczeń był nieobecny, otrzymuje ocenę 0. Jeżeli uczeń nie napisze lub nie odpowie z zakresu materiału objętego sprawdzianem, otrzymuje ocenę niedostateczną. Termin – do 2 tygodni (lub inny, uzgodniony z nauczycielem, w szczególnych przypadkach). Wpisywana jest otrzymana ocena (niższa również). Ocenę należy poprawić na zajęciach pozalekcyjnych,
- pozostałe oceny można poprawić na najbliższej lekcji lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem, w szczególnych przypadkach (wpisuje się ocenę otrzymaną przez ucznia nawet wtedy, gdy jest niższa, od poprawianej). Termin - do 2 tygodni.

Pisemne prace ucznia udostępniane są do wglądu w czasie konsultacji oraz podczas zajęć dodatkowych (po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem). Nie ma możliwości kopiowania tych prac.

*W pozostałych przypadkach zastosowanie mają zapisy
Wewnętrzny Systemu Oceniania w Zespole Szkół w Jarosławiu.*

Dr Joanna Wład-Michalik